

Asia: VN/24936/2021

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (viides kierros)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muoti ja urheilukauppa ryn lausunto kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys olisi rajaamassa muoti- ja urheilukaupat kustannustukea mahdollisesti saavien toimialojen ulkopuolelle. Pidämme epäoikeudenmukaisena, että käytännössä lain omaisen etätyösuosituksen tai kokoontumisrajoitusten vuoksi liikevaihtonsa menettäneet yritykset eivät olisi oikeutettuja tukeen kun sen sijaan tukea saisivat yritykset, joiden ovet on pitänyt tuki sulkea, mutta ulosmyyntiä on voinut silti harjoittaa.

Etätyösuositus on työpaikoilla, joilla 2 metrin turvaväliä ei ole voitu taata (maisemakonttorit) merkinnyt työpaikkojen sulkemista ja pakollista siirtymistä etätyöhön. Etätyösuositus ei ole ollut ainoastaan ohjeellinen, vaan monilla työpaikoilla käytännössä pakollinen. Siksi etätyösuositus tulisi hyväksyä perusteeksi tuensaannille.

Noin neljännes työvoimasta oli Statistan mukaan etätyössä vuonna 2020 ja etätyö tekeminen oli Suomessa yleisintä EU:ssa. Näin välillisesti ihmiset eivät kotimatkoillaan tehneet pukeutumishankintoja ja tarve työpaikkavaatetukseen romahti, mikä on edelleen vuonna 2021 ankarasti kurittanut kaupunkikeskustojen ja kauppakeskusten kivijalkamyymälöitä, joiden vuokrat eivät ole joustaneet ja joiden pitkät vuokrasopimukset ovat estäneet kauppoja siirtymästä halvemmille paikoille.

Toimialan myynti on toipumassa, mutta alla on esimerkkejä yrityksistä, jotka tarvitsisivat edelleen kustannustukea:

1. Lentokentällä toimivat muotikaupat ja muut myymälät: lentomatkestaminen on vasta normalisoitumassa, mutta matkustajamäärät olivat loppukesästä edelleen liian alhaiset tuomaan kustannuksia vastaavaa liikevaihtoa lentokenttämyymälöihin.

2. Kaupunkien keskustoissa toimivat vaatekaupat: Etätyösuosituksen vuoksi ohikulkuliikennettä ei ole ollut ja työvaatteiden tarvetta ei niin ikään ole. Pitkät vuokrasopimukset estävät liikkeen siirtymisen toisaalle ja vuokrat eivät ole joustaneet.
3. Seuravaatteita urheiluseuroille myyvä urheilukauppa: Turvavälivaatimusten vuoksi urheiluseurat eivät voineet toimia ja siksi seuravaatteiden, kenkien ja varusteiden myyntiin oli kokonaan pysähdyksissä ja nämä yritykset menettivät myös valtaosan liikevaihdostaan.
4. Turismista riippuvainen urheilukauppa Lapissa: Turistien poissaolo romahdutti matkustusrajoitusten vuoksi urheilukaupan Lapin keskuksissa ja rajoitusten jatkuminen ja ulkomaisten turistien puute todennäköisesti jatkuu.
5. Juhlapukeutumista myyvä kauppa: Koulujuhlat, teatterit ja perhetilaisuudet olivat joko kiellettyjä tai henkilömäärän vuoksi rajoitettuja. Juhlapukeutumisen myynti oli edelleen hyvin matalalla tasolla, koska esim. koulujuhlat ja teatterit olivat esimerkiksi elo-syyskuussa edelleen kiellettyjä tai suljettu rajoitusten vuoksi.

HE:n esityksen mukaan ”Keskeiseen asiakaskuntaan kohdistetusta julkisoikeudellisesta rajoitustoimesta olisi kyse esimerkiksi silloin, kun taksiliiketoimintaa elinkeinonaan harjoittavalla yrityksellä ei ole ollut asiakkaita ravintolayrityksiin kohdistettujen julkisoikeudellisten rajoitusten johdosta.” HE:n esityksen mukaan siis tukeen olisivat oikeutettuja myös rajoitustoimista toissijaisesti kärsineet yritykset.

Yhtälailla mainitsemisemme tilanteissa liikevaihdon lasku johtuu viranomaisrajoituksen seurauksista taksi yritysten tapaan.

Kankaanpää Esa
Muoti- ja urheilukauppa ry